

Remissyttrande

Datum 2024-09-17

Diarienummer RS 2024-02680

Ert diarienummer A2024/00369

Arbetsmarknadsdepartementet

Ett jämställdhetspolitiskt delmål mot våld – SOU 2024:21

Västra Götalandsregionen yttrar sig över betänkandet Ett jämställdhetspolitiskt delmål mot våld. Västra Götalandsregionen tillstyrker i stort betänkandets förslag, men vill särskilt framföra följande synpunkter:

- *Västra Götalandsregionen instämmer* med utredningens förslag om att inte införa ett särskilt delmål om hedersrelaterat våld och förtryck, utan att hedersrelaterat våld och förtryck fortsatt ska hanteras inom det nuvarande sjätte delmålet om mäns våld mot kvinnor.

De jämställdhetspolitiska delmålen anger de övergripande områden där insatser behövs för att uppnå målet om att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv – det vill säga inflytande, ekonomi, utbildning, obetalt hem- och omsorgsarbete, hälsa och våld. Det är därför av vikt att delmålen hålls på en övergripande nivå.

Eftersom det redan finns ett jämställdhetspolitiskt delmål om våld, behövs inte ytterligare ett som pekar ut en särskild form av våld, 'Hedersrelaterat våld och förtryck'. Då de våldsformer som ingår i begreppet mäns våld mot kvinnor – våld i nära relationer, prostitution och människohandel, hedersrelaterat våld och förtryck, sexuellt våld och pornografi – i stor utsträckning överlappar varandra finns det vinster med att betrakta och hantera dem ur ett sammanhållet och övergripande perspektiv. På en mer detaljerad och verksamhetsnära nivå kan det dock krävas särskilda åtgärder för att bekämpa de olika våldsformerna.

- *Västra Götalandsregionen instämmer inte* med förslaget om att omformulera det sjätte delmålet till ett nytt inkluderande sjätte delmål mot våld där våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt utnyttjande i prostitution och människohandel ingår.

Västra Götalandsregionen instämmer med utredaren att begreppet mäns våld mot kvinnor ska vara portalbegrepp i det sjätte delmålet, eftersom det är ett samlingsbegrepp för olika former av våld som orsakas av och upprätthåller ojämlika maktrelationer mellan könen. En specificering av vilka former av mäns våld mot kvinnor som ingår i delmålet behövs

dock inte på den övergripande nivå som de jämställdhetspolitiska delmålen är på.

Den specificering av vilka våldsformer som ingår i det sjätte delmålet och som ska prioriteras, kan i stället göras i nationella handlingsplaner, strategier och åtgärdsprogram. En risk med en detaljerad beskrivning av vilka våldsformer som ingår på en mer övergripande nivå, är att andra våldsformer som ingår i begreppet mäns våld mot kvinnor utesluts och nedprioriteras.

I förslaget till omformulering av det sjätte delmålet är utredningens förslag att våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt utnyttjande i prostitution och människohandel ska ingå, men inte andra former av mäns våld mot kvinnor som sexuellt våld (utanför nära relationer), sexuella trakasserier och utnyttjande i pornografi. Dessa våldsformer bör i så fall också tydliggöras på samma sätt som våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel.

Utifrån detta anser Västra Götalandsregionen att det finns en stor risk att andra våldsformer osynliggörs om några våldsformer ska anges framför andra och inkluderas i ett övergripande jämställdhetsmål. Det är inte en hållbar hantering ur ett styrningsperspektiv att införa nya jämställdhetspolitiska delmål för att visa att varje område är prioriterat, eller att inkludera några våldsformer framför andra i ett övergripande jämställdhetsmål.

Utredarens argument för att lägga till våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt utnyttjande i prostitution och människohandel i delmålet, handlar i huvudsak om att delmålet ska inkludera hbtqi-personer samt män och pojkar som utsätts för våld av kvinnor och flickor. Västra Götalandsregionen anser att allt våld – oavsett vem som utsätts – ska bekämpas, men att det våld som adresseras på övergripande nivå i de jämställdhetspolitiska delmålen ska bero på och upprätthålla ojämlika maktrelationer mellan könen. Dit hör mäns våld mot kvinnor, men inte våld i nära relationer som utövas mot män och hbtqi-personer. På en mer detaljerad och verksamhetsnära nivå, dit specifika åtgärder mot olika våldsformer riktas, är det dock viktigt att inkludera alla oavsett kön.

- *Västra Götalandsregionen instämmer inte* med förslaget om att ersätta ”kvinnor och män, flickor och pojkar” med ”alla, oavsett kön”.

Västra Götalandsregionen instämmer med utredaren att delmålen bör omfatta hela livscykeln. Det vore dock olyckligt att frångå begreppen kvinnor och män, då vi för att kunna mäta jämställdhet och synliggöra könsojämlikhet behöver fortsätta använda oss av kategorierna kvinnor och män. Att inkludera icke-binära i det jämställdhetspolitiska delmålet

bör inte väga tyngre än att synliggöra det bristande jämställdhet i huvudsak handlar om – ojämlikhet mellan kvinnor och män.

Regionstyrelsen
Västra Götalandsregionen

Helén Eliasson
Regionstyrelsens ordförande

Håkan Sandahl
Regiondirektör